

ಪೇಕುರ ನಾಂದ್

ಯುವ ಘರ್ಜನೆ

ಈ ಸುದ್ದಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ:

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ	02
ತಳಮಟ್ಟದ ವಾಸ್ತವಗಳು	05
ಯುವ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	06
ಆದಿವಾಸಿ ಹಬ್ಬಗಳ ಸಂಭ್ರಮ	10

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೆಲಂಗಾಣದ ಪ್ರವಾಸದ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈಗ ಈ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಜೊತೆ ಇನ್ನೂ ಆಳವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅದಿಲಾಬಾದ್ ಯುವಜನರು ಸೇರಿ ಎರಡನೇ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಿಲಾಬಾದ್, ಅನೀಫಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಗಂಜ್ ಬನೋದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಯುವಜನರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು, ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘ ದೃಢೀಕರಣ, ಕೈತೋಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಕುರಿತು ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಾತ್ರಾ, ತಳಮಟ್ಟದ ವಾಸ್ತವಗಳ ದರ್ಪಣ, ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಕಥೆ-ಕವನಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಯುವಜನರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಕಂಡಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸಮುದಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಂದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು, ನಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ನೆಲ, ಜಲ, ಕಾಡು, ಉಳುಮೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಭೂಮಿ ಉಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸಲು, ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೀರು, ಪರಿಸರ, ವಾತಾವರಣ, ಕೈ ತೋಟ, ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಖಾಯಿದೆ, ಪೀಸಾ - ಗ್ರಾಮಸಭಾ ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮದೇ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ, ತಿದ್ದಿ ತೀಡುತ್ತಿದ್ದು ಈ ಯುವ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ

ಆದಿವಾಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾತ್ರೆ: ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಯುವಕರ ಕರೆ

ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫೂಲೆ ಮತ್ತು ಫಾತಿಮಾ ಶೇಖರ್ ಅವರ ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಯುವಕರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು, ಧಾತ್ರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ತೆಲಂಗಾಣದ ಆದಿಲಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದವು.

ಈ ಯಾತ್ರೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಶ್ರಮ ಗುರುಕುಲ ಪಾಲಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಬಹುತೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದವು. “ನಾವು ಓದಲು, ಬರೆಯಲು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇತರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನಾವು ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದರೆ, ನಾವೂ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು,” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯ ಹೊಸದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಬೋಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಲು ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿಕ್ಕ ನಾಟಕದ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ, ಆದಿವಾಸಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತೋರಿಸಲಾಯಿತು. ಆದಿವಾಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗ ಕೌಶಲ್ಯಗಳವರೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೇ, ಗೌರವ, ಆತ್ಮಗೌರವ, ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡನೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಜ್ಞಾನ ಹಕ್ಕಿನಂತೆ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ

ಯುವಜನರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮುಂದೆ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಚಿತ್ರ

ಅವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಮತ್ತು ಆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಇರಬೇಕು.

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಸಹರಿಯಾ ಸಮುದಾಯದವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳು

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಗಂಜ್ ಬಸೋದ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಭೇಟಿ ವೇಳೆ, ನಾವು ಸಹರಿಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಅಂಗನವಾಡಿಯನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದವು. ಅಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರು 25 ಮಕ್ಕಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಸಹರಿಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ, ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ, ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಲಾದರೂ ಅವರು ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದಲು, ಬರೆಯಲು ಕಲಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಬಿಲಾಯಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವ ಚಿತ್ರ

ಬಿಲಾಯಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಹರಿಯಾ ಸಮುದಾಯದವರ (PVTG) ಜೊತೆಗೆ ಲೋಧಿ ಮತ್ತು ಅಹರ್ವಾರ್ ಸಮುದಾಯದ ಕುಟುಂಬಗಳೂ ವಾಸಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇತರ ವರ್ಗಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸಹರಿಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳು

ಅಂಗನವಾಡಿಗೂ ಅಥವಾ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಸಹರಿಯಾ ಸಮುದಾಯದವರು ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ, ಗಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಸಹರಿಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳು ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ಓದುಗರು. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇವಲ 5ನೇ ರಿಂದ 8ನೇ ತರಗತಿ ತನಕವೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಗೆ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ತಾವು ಬದುಕು ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಜೊತೆಗೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಅವರ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದಾಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಕುಂಭಾ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂ-

ದಾಗಿ, ಸಹರಿಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಹಬ್ಬಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಬ್ಬ ಮುಗಿದರೂ, ಮಕ್ಕಳು ತಾಯಂದಿಗಳ ಜೊತೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಿವು ಕೊರತೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸರಿಯಾದ ದಾಖಲೆ-ಪತ್ರಗಳ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಸಹ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೋಹನ್‌ಪುರ ಗ್ರಾಮವು ಸಹರಿಯಾ ಸಮುದಾಯದ ನಿವಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರು ಕಿಮೀ ದೂರದ ಭಿಲಾಯಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಬೇಕು, ಆದರೆ ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಈ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಂಗನವಾಡಿಯಿಂದ ಪೋಷಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು, ತಾಯಿಯ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವ ಮಕ್ಕಳು, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಇದರಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಅಂಗನವಾಡಿಗೇ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕಜೂರಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರ

ಧಾತ್ರಿಯ ಬಾಲ ಅಂಗನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಆದಿವಾಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಬಾಲ ಅಂಗನ್ ಸೆಂಟರ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಪರಿಸರದೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗಿಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಎಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿಕರವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಹೋದಲು ಬರೆಯಲು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಿನ ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ತಿಳಿಸಲು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ವಿಧ್ಯೆ ಕಲಿಸಿದರೆ ಬಾಲಾಂಗನ್ ಸೆಂಟರ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ನೋಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಥೆ ಕವನ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದಿನ ದಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿ ಕಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದರೂ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವ ಬಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಲಾಂಗನ್ ಸೆಂಟರ್

ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಗುರಿಗಳು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಕಲೆಕ್ಟರ್, ವೈದ್ಯರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಮತ್ತು ರೈತ ಆಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿರುವ ನಹರಿಯಾ ತಾಯಂದಿರು

ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ನಾವು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಪೋಷಕರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, “ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಆಗ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಆಟ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಂದು ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಆದರೆ ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದ ಬೇರೆ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಆಟ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗು ಎಂದರೂ ಕೂಡ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ”. ನಾವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೀವು ಯಾಕೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು “ನಮಗೆ ಯಾರೂ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಬಂದು ಮನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರೊಟ್ಟಿಗೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಪೋಷಕರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಯಿತು.

ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓದುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ವಸತಿಗೃಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಓದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಾಯಂದಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರು ಏನಿಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು, ನಾವು ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಆದರೆ ಈಗ ೨ ವರ್ಷ ದಿಂದ ಅದು ಬಂದಾಗಿರುವ ಕಾರಣ

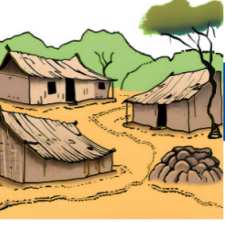
ನಹರಿಯ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಾಯಂದಿರ ಜೊತೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಾಯಂದಿರು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಓದಲು ಬರಿಯಲು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಾಲಾಂಗನ್ ಸೆಂಟರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಬಾರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತು ಬಾಲಾಂಗನ್ ಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ

ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಚಿತ್ರ

ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ತಾಯಿಯಿಂದ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರ

ದಿಂದ ನಾವು ಹೋಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾರು ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕಚವು ತೆಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ನೆಲೆ ಕೊಯುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತವಗಳು

ಸಹರಿಯ ಸಮುದಾಯದವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಗಂಜ್ ಬಸೋದ ಹತ್ತಿರದ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಹರಿಯ ಸಮುದಾಯವು ವಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿರಾ ಅವಾಸ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಹಲವು ಮನೆಗಳು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಶೌಚಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಇಲ್ಲ, ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಬಯಲು ಶೌಚವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಹರಿಯ ಸಮುದಾಯವು ಸಣ್ಣ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ್ನು ತರಲು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತುಂಬಾ ದೂರಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಜನರು ಕೊಡ ಮತ್ತು ಬಕೇಟ್ ಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹಲವು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲದೇ ಜನರು ಪರದಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಯೋವೃದ್ಧರಿಗೆ ಬಯಲು ಶೌಚಾಲಯ ತುಂಬಾ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಲಮನಿಯಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರೂ, ಮುರಿದ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅವು ಬಳಸಲಾಗದಂತಾಗಿವೆ. ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಬಹು ಬಯಲು ಶೌಚಕ್ಕೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಚಿರತೆ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಭಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಟಾದರೆ, ಅವರು ಒಬ್ಬರೇ ಹೋಗುವ ಬದಲು ಬೇರೆಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ, ವಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯೋವೃದ್ಧರು ಹುಳು-ಹುಪ್ಪಟೆಗಳಿಂದ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಡಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದರಿಂದ ಚಿರತೆ ಭಯದಿಂದ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಹಿಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶೌಚಾಲಯದಲ್ಲಿ ಲೈಟ್, ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಬಾಗಿಲು ಇಲ್ಲದೇ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ತುಂಬಾ ಬಯಲು ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅನಾರೋಗಕ್ಕೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಹರಿಯ ಸಮುದಾಯದವರ ಶೌಚಾಲಯದ ಚಿತ್ರ

ನೀರಾವರಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕೋರುವ ಪಿಟ್ಟುಗುಡ

ಪಿಟ್ಟುಗುಡದ ನೀರಿನ ಕೊಳ

ತೆಲಂಗಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಅಸಿಫಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಿಟ್ಟುಗುಡಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಸು-ಮೇಕೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಹೊರತು, ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಈ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು 1-2 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಲೀಸ್‌ಗೆ ಪಡೆದು ಕೃಷಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನೀರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬಂದ ಒತ್ತಡದ ಕಾರಣ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಂದುವರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೆರವು ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಬಾವಿ, ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಜಲಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶಗಳ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿಗ್ನಲ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿರುವ ವಜ್ಜರ್ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು

ತೆಲಂಗಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಅದಿಲಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೋಧ್ ಮಂಡಲಿನ, ಗ್ರಾಮ ವಜ್ಜರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಸಿಗ್ನಲ್ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಜನರು ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 75 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಸಂಪರ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಗುವ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಉಚಿತ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಸೋನಾಲ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ 20 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಸಿಗ್ನಲ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕ್ಯಾನ್ಸೆಲೇಷನ್ ಕೇಳುವುದು, ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಫೋನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಶಾಸಕರು ಅಥವಾ ಸಂಸದರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಇತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಸಂಪರ್ಕದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಮಳೆಯಿದ್ದರೂ, ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲೂ, ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಸಿಗ್ನಲ್ ಸಮಸ್ಯೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. BSNL ಓವರ್‌ಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದರೂ, ಹಳ್ಳಿ ಅರಣ್ಯದ ಬಳಿಯಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಂತಿವೆ.

ಸಿಗ್ನಲ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಪರ್ಕ ದೊರೆಯುವ ಮೂಲಕ, ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದಾರಿಗೆ ಸಾಗಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದಿಸಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾಗಬಹುದು.

ಯುವ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೈ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ

ನಾಗಗೂಡ:

ನಾಗ ಗೂಡ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘ ಇದೆ. ಗುಂಪಿನ ಹೆಸರು-ರುಕ್ಮಿಣಿ. ಆದರೆ 3 ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಜನ ಹಣ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಗುಂಪನ್ನು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣಿಸಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ

ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ 30 ಜನ ಗುಂಪು ಇದೆ. ಗುಂಪಿನವರು ಉರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ . ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ದಿನಾಲು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಡಿಗೆ ಕೋಣೆ ಇಲ್ಲ, ಅಡುಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗುಂಪಿನ ಮೂಲಕ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಸಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡಿದೆವು.

ಈ ಉರಿನಲ್ಲಿ 26 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕೈ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರು ಮೊದಲು ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ನಂತರ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅಡುಗೆಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವೊಂದು ಬಾರಿ ಹೋಲದಲ್ಲಿ ನೆಡುತ್ತೇವೆ, ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಿನ್ನಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತರಕಾರಿ ತರಲು 10 ಕಿ ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೋನಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಕೈತೋಟದಿಂದ ತರಕಾರಿಯಾ ಹಣದ ಉಳಿತಾಯ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ತರಕಾರಿಗಳು ದುಬಾರಿ ಆಗಿವೆ, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೀಜಗಳು ನಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿದ್ದರೂ ಕೈತೋಟ ಲಾಭಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ಪೆದ್ದುಗುಡ:

ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಗುಂಪು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 18 ಕುಟುಂಬಗಳು ಇವೆ . ಹೊಸದಾಗಿ 18 ಜನರಿಂದ ಗುಂಪು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗುಂಪು ಮಹಿಳೆಯರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಸಹಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೈತೋಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬದನೆಕಾಯಿ, ಹಾಗಲಕಾಯಿ, ಸೋರೆಕಾಯಿ, ಬೆಂಡೆಕಾಯಿ

ಯಿ , ಒಮ್ಮೇಟೊ, ಹಸಿಮೆಣಸು, ಬೀನ್ಸ್ , ಪಾಲಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಖಾಲಿ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕೈತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ನಾಶವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು, ಗೋಮೂತ್ರ ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಬೂದಿ ಕೂಡ ಬಳಸಬಹುದೆಂದು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೋರ್ ಪಿಟ್, ಸೋಕ್ ಪಿಟ್ ಮಾಡಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ, ಬೋರ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಮಿಷನ್ ಭಗೀರಥ ಮೂಲಕ ನೀರು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳಷ್ಟೇ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. IFR ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಕುಟುಂಬಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ IFR ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಭೂಮಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಯೋವೃದ್ಧರಿಗೆ ಪಿಂಚಣಿ 2 ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದು, ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಬಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪಿಂಚಣಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಜನರು ಪಿಂಚಣಿ ಪಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಬಲೀಕರಣ: ಅತ್ರಮ್ ಭೀಮರಾವಿನ ಪಯಣ

ನನ್ನ ಹೆಸರು ಭೀಮರಾವ್, ನಾನು ಗ್ರಾಮ ಪಿಟ್ಟೂಡ , ಕೋಮುರಂ ಭೀಮ್, ಆಸಿಫಾಬಾದಿನ ನಿವಾಸಿ. ನಾನು 12ನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಂತರ ನಾನು ವಿವಿಧ ಕಂಪನಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ನಂತರ ಧಾತ್ರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಆದಿವಾಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಜೀವನ ಬದಲಾಯಿತು.

ಈ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಕಾಂತರ ನಾನು ೪ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವ ನನ್ನ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿತು. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಬ್ಬರಿಗಾದಾರೂ ಸರಿ ಎಂದು ಅರಿವಾಯಿತು. ನಾನು ಪಿಟ್ಟೂಡದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಧಾತ್ರಿಯ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ವಿಪತ್ತಿಗಳಿದ್ದರೂ, ದೂರದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಗೆ ದಿನಾಲೂ ೬ ಕಿಲೋಮೀಟರು ನಡೆದು, ಎರಡು ಬಾಲಾಂಗನ್ ಐವಡಿ ಸಿದ್ಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ನೀರಿನಂತಹ ಊರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಇವನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಕೈತೋಟ ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಈ ಹೊಸದಾಗಿ ಮೂಡಿದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಛಲ-

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ವಿತರಣೆ (ಮೇಲೆ);
ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (ಕೆಳಗೆ)

ದಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ತಂದು ನನ್ನ ಸಹ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಾಗೋಬಾ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘ

ಅದಿಲಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿರಿಕೊಂಡ ಮಂಡಲದ ಸೂರ್ಯ-ಪೇಟ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಮಹಿಳಾ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಕಳೆದ 26 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ನಾಗೋಬಾ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಸಾಮೂಹಿಕ ಶಕ್ತಿ, ಉಳಿತಾಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ತಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಅವರು ಕೆಲವು ಅರ್ಹತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಾಗ, ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹ ಹೇಳಿಕೆಯೆಂದರೆ, "ಬೆಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂ-

ಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರು ಕೈ ತೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಧಾತ್ರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅವರು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ನಾಗೋಬಾ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದ ಸಭೆ

ಕುಮಾರಂ ಸುರುಮಿನ ಮರಣ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಿಸುವ ಸಮಾರಂಭ

ಕುಮಾರಮ್ ಸುರ್ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ: ಆದಿವಾಸಿ ಸಮಾಜದ ಹೋರಾಟದ ಚರಿತ್ರೆ

ಕುಮಾರಂ ಸುರ್ ಅವರ ೨೨/೧೦/೨೫ ರಂದು ಮರಣ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವು ಅವರನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಆದಿವಾಸಿ ಹೋರಾಟಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೆನಪಿಸಲು ಕೋಲಂ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಆಯೋಜಿಸಲಾದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಅವರು ಗೊಂಡ್ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಮುಖ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿದ್ದು, ಆದಿವಾಸಿಗಳ "ಜಲ್, ಜಂಗಲ್, ಜಮೀನ್" ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅವರ ಹೋರಾಟವು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತು. ಕುರುಮ್ ಸುರುಮ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿ

ಆದಿವಾಸಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅವರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ನೆಡೆಸಿದ್ದು, ಅದು ಆದಿವಾಸಿ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರೂ ಸೇರಿ ಹಲವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು. ಕುಮಾರಂ ಸುರ್ ಕವಿಟಿ ಸದಸ್ಯರು, ಊರಿನ ಮುಖಂಡರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯರು ಕೂಡ ಅವರ ನೆನಪಿನ ದಿನವನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದರು. ಈ ಮಾದರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಮುದಾಯದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಏಕತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

ಆದಿಲಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಿಟ್ಟಗುಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಸಮಿತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ

ನವೆಂಬರ್ 28, ಗುರುವಾರ, ಆದಿಲಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಟ್ಟೂರು ಮಂಡಲದ ಪಿಟ್ಟಗುಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ FRA ಕಾಯ್ದೆ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ), ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರೆಸೋರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್, ಸರಹದ್ದುಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಚರ್ಚೆ ಬಳಿಕ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಸಮಿತಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಪದನಾಮ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧಾತ್ರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ

ಪಿಟ್ಟಗುಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸಭೆ

ಹೇಮಂತ್ ಕುಮಾರ್, CCD ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ವಿಠಲ್ ರಾವ್, ಸಿಸಿಫ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಲೆವೇಲು ಮಂಗಮ್ಮ, ಸ್ಥಳೀಯ ಯುವಕರು, ಊರಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಭೆಯು FRA ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯದ ಬೆಟುಬಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು.

ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ ಕೈಪಿಡಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿದ ಯುವಜನರು

ಯುವಜನರು ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ ಕುರಿತು ಕೈಪಿಡಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹ ಯುವ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಿದರು. ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಅರಣ್ಯ ಕಾನೂನಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಯುವಜನರು ಕೈಪಿಡಿಗಳನ್ನು ಆದಿಲಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸುವ ಚಿತ್ರ

ನೀಡುವ ಗುರಿಯಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೈಪಿಡಿಗಳು ತೆಲಂಗಾಣದ ಅದಿಲಾಬಾದ್, ಅಸಿಫಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ನಗರಕುರ್ನೂಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಕೈಪಿಡಿಯು ಧಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಫಾರ್ಸಿಸ್ಟ್ರಿ (CPF) ಮೂಲಕ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ತೆಲಂಗಾಣ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ತೆಲಂಗಾಣ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಅಭ್ಯಾಸಕಾರರು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಆದಿವಾಸಿ

ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಮುಖಂಡರು, ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ (FRC) ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಕೈಪಿಡಿಯು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ನಿಯಮಗಳು, ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛೆಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಸ್ತುತಿಸುತ್ತದೆ. ಕೈಪಿಡಿಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಆವೃತ್ತಿಯು ಧಾತ್ರಿಯ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ: www.dhaatri.org

ಆದಿವಾಸಿ ಹಬ್ಬಗಳ ಸಂಭ್ರಮ

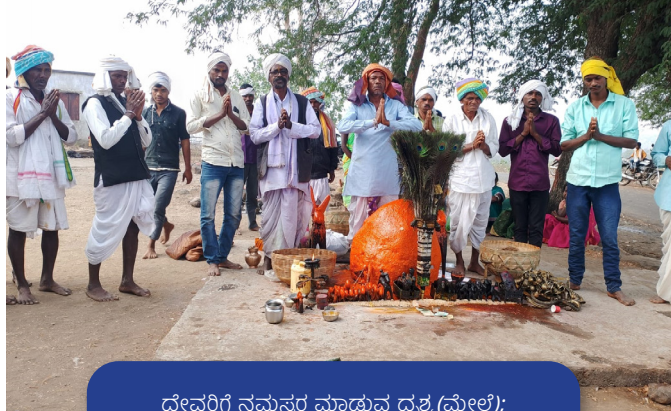

ಆದಿವಾಸಿ ದಸರ: ಆಶಾ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಂಭ್ರಮ

ದಸರಾ ಹಬ್ಬವು ಕತೊಡಕ್, ಪಟಕ್, ಡೆಲಾಕ್, ನೈಕುಂಡ್, ಕಾರ್ಬಾರಿ ಮತ್ತು ಟರ್ಮಾಕರಾದ ಗ್ರಾಮ ಹಿರಿಯರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲರ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ದಿನಾಂಕ ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಿನಾಂಕ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಿಂದ ಅವರವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. ೧೦೦ ನಿಂದ ೫೦೦ ವರೆಗೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿರಿಯರು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾಮಾನಿನ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ಪರಿವಾರದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಬ್ಬದ ದಿನದಂದು ಮೊದಲು ಸಮುದಾಯದವರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದೇವರಿಗೆ ದಂಡ ಅರ್ಪಿಸಿ ಸಮೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಪ್ರತೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಶುಭಗೊಳಿಸಿ, ಡಾರಿಬೆಳ್ಳಿ ಅರಶಿನ ಅರ್ಪಿಸಿ ಹೊಸ ದಂಡವನ್ನು ಆರೋಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ದೇವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಅರ್ಪಿಸಿ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಣ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪೂಜಾರಿ ಅಥವಾ ಕಟೋಡಕರು ಪೂಜಾ-ಪಾಠ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಬಂದವರು ಅವರ ಕಾಲ ತೊಳೆದು ದೇವರ ಮುಂದೆ ನಿತ್ಯ ಅಗರ್ಬತ್ತಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಊರಿನ ಅಕ್ಕಿ ಅಥವಾ ಜೋಳವನ್ನು,

ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರ ಮಾಡುವ ದ್ರವ್ಯ (ಮೇಲೆ);
ಧ್ವಜವನ್ನು ಆರೋಹಣಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಸುವ ಚಿತ್ರ (ಕೆಳಗೆ)

ಮಹಿಳೆಯರ ದೇವರಿಗೆ ಜೋಳ ಅರ್ಪಿಸುವ ಚಿತ್ರ

ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಕೋಳಿ ಕಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕಾಲು ತೋಡದು, ಒಂದು ನೀರಿನ ಹನಿ ಹಚ್ಚಿ, ಅವರಿಗೆ ಧಾನ್ಯ ತಿನ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಳಿ ಧಾನ್ಯ ತಿಂದರೆ ಶುಭ ಶಕುನ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಕಾರಣ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರಿಯಿದ್ದರೆ ಕೋಳಿ ಧಾನ್ಯ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಕೋಳಿಯ ಕಾಲನ್ನು ಊರಿನವರ ಸೇವನೆ ಹಾಗೂ ಇಚ್ಛೆ ಪೂರ್ತಿಗೆ ಬಳಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ತವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮೂಹಿಕ ಊಟದ ಮೇಲೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಊರಿನವರು ಪಟೇಲರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ದೇವರ ಬಳಿ ಕೂತು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗೊಂಡ್ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ದೀಪಾವಳಿ ಪರಂಪರೆ - ಎಕ್ಸಸಾರ್ ದೇವಿಯ ಪೂಜೆಗಳು

ನಮ್ಮ ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬವು ಜುಲೈ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಕಾಡಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಬ್ಬದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂಜೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಎಕ್ಸಸಾರ್ ದೇವತೆಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಕಾಡಿ, ಪುರ, ಅಕುರ್ಪೋಕ್ ಮತ್ತು ದಿವಾಡಿ ಎಂದು ಗೊಂಡಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಕೋಲಾಟ ಆಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಎರಡು ದಿನಗಳ ಹಬ್ಬವಾಗಿದ್ದು, ಮೊದಲ ದಿನ ಭೋಗಿ ಹಬ್ಬವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭೋಗಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಗುಸಾಡಿ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಪೋರಿ ಹಾಕುವುದು ಈ ದಿನದ ಪ್ರಮುಖ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಆರು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವೇಷ ಧರಿಸಿ, ಭೋಗಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾವು ಈ ದಿನವೂ ಕೋಲಾಟ ಆಟವಾಡಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರ-

ಕೋಲಾಟದ ಚಿತ್ರ

ಗಣಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಹಬ್ಬವನ್ನು ಜಶ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ದೇವತೆಯ ಪೂಜೆ, ಗೌರವ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಸಂಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ದೀಪಾವಳಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ನಂತರ, ಗುಸಾಡಿ ವೇಷಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸೇರಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬವು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಮಾರಂಭವಲ್ಲ, ಇದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ

ರೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯದ ವಿಶೇಷ ಹಬ್ಬವಾಗಿದ್ದು, ಜೀವನದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು, ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಸಾರುತ್ತೇವೆ.

ನಾವು ನಾವಾಗೋಣ ಬನ್ನಿ

ನಾವು ನಾವಾಗೋಣ, ಸಿದ್ಧರಾಗಿ,
ಅಡವಿಯ ಬೆಳಕಿನ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ,
ನಗುವಿನ ಹೂವ ಕಂಡು ಬರೋಣ

ಗುಸಾಡಿ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಹಾರ,
ಮೈ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ
ನಮ್ಮದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ
ಕುಲದೇವರಿಗೆ ನಮಿಸಿ, ಕೋರೋಣ ವರ,
ನಗುವಿನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಾಳದ ನೈತ್ಯ,
ಹಳ್ಳಿ ಹಾದಿಯಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಾಡು
ಅದೆಷ್ಟೋ ಸಂಭವ
ನಾವು ನಾವಾಗೋಣ

ವಕ್ತೃಸೂರ್ ಗೆ ಪೂಜೆ ಅರ್ಪಿಸಿ
ಹಗಲು - ರಾತ್ರಿ
ರನ್ನೆ ಹಾದಿಯಲಿ ಗುಸಾಡಿ ನೈತ್ಯ
ಹಾಡಿ - ಕುಣಿದು
ಭೂತಾಯಿಗೆ ತಂಪಾದ ನುಗುವಿನ ಅಸೆರೆ
ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ನಮಗೊಂದು ಕರೆ
ನಾವು ನಾವಾಗೋಣ

ಭೂತಾಯಿ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ನಾವು,
ಗುಸಾಡಿ ಹಬ್ಬದ ಹೊತ್ತಿಲಿ,
ನಾವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ
ಪ್ರಕೃತಿ ತಾಯಿ ಮುಗ್ಧತೆ ಕಾಣೋಣ

ಈ ಮಾಸಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತೆಲಂಗಾಣ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಯುವಜನ ಬಳಗವು ಹೊರತಂದಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಮೊದಲು ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ನಂತರ ಇತರ ಅನುವಾದಕರಿಂದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಜನರು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರೊಡನೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಬರೆವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಬರೆದು ಕಳಿಸಬಹುದು.

ನಮಗೆ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು news@dhaatri.org ಈ ಇಮೇಲ್ ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ +91 40 29552404.

DHAATRI

A Resource Centre for
Women and Children

www.dhaatri.org